

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 14.07.1977, sp. zn. 11 To 22/77, ECLI:CZ:NS:1977:11.TO.22.1977.1

Číslo: 58/1978

Právní věta: Pro naplnění znaku udá padělané nebo pozměněné peníze jako pravé v ustanovení § 140 odst. 1 alinea 2 tr. zák. stačí jakékoliv pachatelovo odevzdání padělaných nebo pozměněných peněz jiné osobě jako pravých, např. i odevzdání padělané nebo pozměněné bankovky cizí měny jako zástavy při půjčce není rozhodné, jakým způsobem naložili s padělanými nebo pozměněnými penězi jejich noví držitelé.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 14.07.1977

Spisová značka: 11 To 22/77

Číslo rozhodnutí: 58

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Padělání a pozměňování peněz

Předpisy: 140/1961 Sb. § 140 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 58/1978 sb. rozh.

Pro naplnění znaku „udá padělané nebo pozměněné peníze jako pravé“ v ustanovení § 140 odst. 1 alinea 2 tr. zák. stačí jakékoliv pachatelovo odevzdání padělaných nebo pozměněných peněz jiné osobě jako pravých, např. i odevzdání padělané nebo pozměněné bankovky cizí měny jako zástavy při půjčce; není rozhodné, jakým způsobem naložili s padělanými nebo pozměněnými penězi jejich noví držitelé.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 14. 7. 1977 sp. zn. [11 To 22/77](#).)

K odvolání městského prokurátora a obžalovaného M. B. Nejvyšší soud ČSR zrušil rozsudek městského soudu v Praze ze dne 18. dubna 1977 sp. zn. 1 T 15/76 a věc vrátil městskému soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Rozsudkem městského soudu v Praze dne dne 18. dubna 1977 sp. zn. 1 T 15/76 byl obžalovaný M. B. uznán vinným trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1 písm. a) tr. zák. a odsouzen podle § 250

odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání dvou roků nepodmíněně, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. a) tr. zák. zařazen do první nápravně výchovné skupiny. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. mu byla uložena povinnost nahradit poškozeným B. P. a A. K. každé částku 4000 Kčs.

Trestná činnost je podle uvedeného rozsudku spatřována v tom, že obžalovaný dne 10. dubna 1976 v Praze 1, na Václavském náměstí naproti hotelu Jalta požádal o zapůjčení větší částky peněz své známé polské státní občanky A. K. a B. P., kterým jako záruku za řádné vrácení půjčených peněz nabídl bankovku v hodnotě 500 amerických dolarů, a když mu jmenované půjčily částku 8000 Kčs, předal jim americkou bankovku ve skutečné hodnotě 5 dolarů, která nalepením výstrižku papíru s vytištěnými dvěma nulami byla pozměněna na udánlivou hodnotu 500 dolarů.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonné lhůtě odvolání městský prokurátor a obžalovaný M. B.

Nejvyšší soud České socialistické republiky přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které mu předcházelo, napadené rozhodnutí podle § 258 odst. 1 písm. b), c), d) tr. ř. zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Ustanovení § 140 odst. 1 alinea 1 tr. zák. vyžaduje, aby pachatel padělal nebo pozměnil peníze v úmyslu udat je jako pravé nebo platné anebo jako peníze vyšší hodnoty. V první alinei tedy záleží čín v tom, že pachatel sám peníze padělá nebo pozmění, přičemž tak učiní v úmyslu udat padělané peníze jako pravé nebo platné anebo jako peníze vyšší hodnoty, bez ohledu na to, zda je též jako pravé udá, tedy bez ohledu na to, zda je uvede do oběhu.

V daném případě není dostatek spolehlivých důkazů o tom, že by to byl právě obžalovaný, který by sám pozměnil pětidolarovou bankovku na 500 dolarů.

Trestný čin podle § 140 odst. 1 alinea 2 tr. zák. vyžaduje, aby pachatel padělané nebo pozměněné peníze udal jako pravé. V druhé alinei záleží pak pachatelova činnost v tom, že padělané nebo pozměněné peníze udá jako pravé, což znamená, že je uvede do oběhu, aniž sám nebo jako spolupachatel též peníze padělal nebo pozměnil. Dokonání trestného činu zde vyžaduje udání padělaných nebo pozměněných peněz, jako by byly pravé. Udání platidla znamená jeho uvedení do oběhu placením, směňováním, výměnou např. za drobné nebo za vyšší peníze, darováním nebo jinými možnými způsoby.

Městský soud v Praze vycházel z mylného názoru na výklad pojmu „udání“ pozměněných peněz do oběhu, když dovolil, že odevzdání pozměněné pětidolarovky na 500 US dolarů do tzv. zástavy za vypůjčené peníze nenaplnilo znak „udání“ do oběhu. Odůvodnil to tím, že přijetí zástavy neopravňovalo poškozené, aby pozměněné peníze dále použily, popř. je proměnily za jiné peníze.

Pro naplnění znaků „udání“ do oběhu stačí jakékoliv pachatelovo odevzdání pozměněných peněz jiné osobě, jestliže tak pachatel učinil v úmyslu užít je jako pravé. Pro zjišťování uvedeného znaku není zapotřebí zjišťovat další nakládání s pozměněnými penězi, popř. jaký další záměr s pozměněnými penězi sledovali jejich noví držitelé.

Obviněný před poškozenými podvodně předstíral, že mu jde alespoň o „vypůjčení peněz do zítřka s tím, že mu mohou v kavárně Alfa v Praze na Václavském náměstí opět 500 dolarovou bankovku odevzdat a přitom jim vrátí vypůjčené peníze“. Takové jednání obžalovaného vedlo k tomu, že skutečně vylákal na obou poškozených na každé po 4000 Kčs a předal jim pozměněnou pětidolarovku, načež příštího dne jim peníze zpět nevrátil s tím, že jim dal údajně pravou 500 dolarovou bankovku a nikoliv pozměněnou pětidolarovku. Prostřednictvím popsání podvodného jednání dosáhl obžalovaný toho, že pětidolarovku pozměněnou na 500 dolarů současně převedl na

poškozené, jako by šlo o pravých 500 dolarů. Takový druh převedení pozměněné cizí bankovky je již „udáním“ peněz jako pravých. K tomu totiž stačí jakékoliv predisponování pozměněných peněz na jinou osobu, i bezúplatně a bez jakékoliv protihodnoty. Je pak již zcela nerozhodné, jaké další jednání zamýšlely či následně provedli nové držitelky pozměněných peněz. Podstatné je, že obžalovaný sledoval takovým způsobem dosažení záměru převést na jiného pozměněné peníze jako pravé.